

राक्सिराङ्ग गाउँपालिकाको आ.व. २०८१/०८२ को लागि प्रस्तावित नीति तथा कार्यक्रम

सभाको उपाध्यक्ष ज्यू,

सदस्य ज्यूहरु,

सभाका सचिव एवम उपस्थित सञ्चारकर्मीहरु ।

नेपालको स्वतन्त्रता, सार्वभौमिकता, भौगोलिक अखण्डता, राष्ट्रिय एकता, स्वाधिनता र स्वाभिमानलाई अक्षुण्ण राख्दै जनताको सार्वभौम अधिकार, स्वायत्तता र स्वशासनको अधिकारलाई आत्मसात गर्दै समुन्नत संघीय शासन प्रणाली मार्फत स्थानीय तहको रुपमा यस गाउँपालिकालाई प्राप्त अधिकार प्रयोग गर्दै समग्र गाउँपालिकालाई न्यायपूर्ण, विभेदरहित, सबल र सम्बृद्ध बनाउन आ.व. २०८१/०८२ को नीति तथा कार्यक्रम यस गरीमामय सभामा प्रस्तुत गर्न पाउँदा आफूलाई गौरवान्वित ठान्दछु ।

भौगोलिक रुपमा विकट र आर्थिक, सामाजिक रुपले पिछडिएको यस गाउँपालिकामा विभिन्न हिसावले बञ्चितमा परेको समुदायको उत्थानलाई मुख्य रुपले ध्यानमा राखेर समग्र राक्सिराङ्ग बासीको जीवनस्तर सुधारको निम्ति यस नीति तथा कार्यक्रम तयार पारिएको छ ।

यस गौरवपूर्ण क्षणमा नेपालमा स्वतन्त्रता, सार्वभौमिकता, सामाजिक न्याय, समतामूलक समाज निर्माणको लागी भएका विभिन्न लोकतान्त्रिक आन्दोलनहरु र संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र स्थापनाको खातिर जीवन उत्सर्ग गर्ने तमाम ज्ञात अज्ञात सहिदहरुप्रति श्रद्धान्जली, बेपत्ता एवम् पिडित नागरिकहरुप्रति हार्दिक सम्मान र सहानुभुती व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

यस नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमाको क्रममा खटिनुहुने राष्ट्रसेवक कर्मचारी, सल्लाह सुझाव एवम आफ्ना अपेक्षाहरु राख्नुहुने स्थानीय नागरिकहरु, राजनैतिक दलहरु, स्वयंसेवक, नागरिक समाज, सञ्चारकर्मी लगायत सम्पूर्णलाई हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु ।

सभाका सदस्य ज्यूहरु,

अब म राक्सिराङ्ग गाउँपालिकाको आगामी आ.व. २०८१/०८२ को लागि प्रस्तावित बार्षिक नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न गैरहेको छु ।

नेपालको संविधान बमोजिम संघ प्रदेश र स्थानीय तहबीचको समन्वय, सहकार्य र सहअस्तित्व प्रबर्द्धन गरी जनसहभागिता, उत्तरदायित्व, पारदर्शीता सुनिश्चित गर्दै स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को मर्म अनुरूप गाउँपालिकाले यहाँबाट सम्पादन हुने, विकासात्मक, प्रबर्द्धनात्मक र नियमनकारी सेवा सुलभ ढङ्गबाट प्रवाह गर्दै सुदृढ सभ्य र विकासशील राक्सिराङ्ग निर्माण कार्यलाई आगामी वर्ष निरन्तरता दिईनेछ ।

उपलब्ध प्राकृतिक, मानवीय, साँस्कृतिक एवम पर्यटकीय स्रोतहरूको समुचित परिचालन तथा प्राप्त उपलब्धिहरूको समन्यायिक वितरण गरी कानुनी राज्य र दीगो विकासको अवधारणा स्थानीयकरण गर्ने, स्थानीय तहमा प्राप्त विधायिकी, कार्यकारिणी र न्यायिक अधिकारहरूको सफल अभ्यास गर्दै यहाँको जनचाहना र आवश्यकतालाई अधिकतम सम्बोधन गर्दै शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि, विद्युत, पर्यावरण र पूर्वाधार राक्सिराङ्गको विकासको आधार भन्ने संकल्पको साथ बहुआयामिक विकासको महाअभियानलाई सार्थक तुल्याउने आधार वर्षको रूपमा आगामी आर्थिक वर्ष रहनेछ ।

आर्थिक विकास :

१. स्थानीय हावापानी सुहाउँदो अन्न, तरकारी, फलफूल खेति, व्यवसायिक पशुपालन लाई प्रबर्द्धन गर्दै खाद्यान्नको उत्पादन, वितरण र उपभोगमा स्थानीय कृषकको नियन्त्रण कायम गर्दै स्वावलम्बी, सवल र सम्बृद्ध कृषि क्षेत्रको निर्माणका लागि गाउँपालिकामा एक टोल एक उत्पादन कार्यक्रमलाई व्यवस्थित रूपमा सञ्चालन गरिनेछ ।
२. गाउँपालिकामा उत्पादित स्वास्थ्यवर्धक रैथाने खाद्य पदार्थको सट्टा बजारमा पाईने अखाद्य पत्रु खाना तथा पेय पदार्थ खपतको अवस्था विकराल बन्दै गैरहेकोले उक्त विकृति हटाउन स्थानीय उत्पादन प्रबर्द्धन एवम आयातित पत्रु खाना विस्थापन कार्यक्रम लाई निरन्तरता दीईनेछ ।
३. गाउँपालिकामा उत्पादन हुन सक्ने तुलनात्मक लाभका नगदे बालीहरू अदुवा, कफि, अलैंची, ओखर, चिया, काजु, कुरीलो लगायतको उत्पादन सम्बन्धी कार्यक्रमलाई अझै प्रभावकारी र व्यापक बनाई यहाँको भिरालो खोरीयाहरूको अधिकतम उपयोग गरी भूउपयोग नीति तथा तथा भुमी व्यवस्था योजना, २०७८ र खाद्य तथा पोषण सुरक्षा योजना, २०७८ कार्यान्वयन गरिनेछ ।
४. कृषि बाली एवम पशुपन्छि बीमा कार्यक्रमलाई अझ प्रभावकारी र व्यापक बनाईनेछ । यसका लागि व्यवसायिक पशुपालन एवम खेतिपाति गर्ने कृषि तथा पशुपन्छि फर्महरूलाई अनिवार्य पशु एवम बाली बीमा गर्न लगाईने छ ।
५. स्थानीय सहकारी संस्था, कृषक समुह तथा अगुवा कृषकहरूको जागरुकतामा सञ्चालन भैरहेको हाटबजार लाई थप व्यवस्थित र विस्तार गरी उत्पादकहरूले अझै बढि लाभ प्राप्त गर्न उत्पादनको प्याकेजिङ्ग र भण्डारणमा सहायता प्रदान गरिनेछ ।
६. विभिन्न अनुसन्धानहरूबाट औषधीय गुणले युक्त भनि प्रमाणित भैसकेको बनस्पति गाँजाको व्यवस्थित खेतिलाई विश्वका कैयौँ देशहरूले वैधानिकता दिईसकेको र यस गाउँपालिकाभित्र पनि ठूलो मात्रामा यसको व्यवसायिक खेति हुने सम्भावना भएकोले कपडा, औषधी, तेल र अचार उत्पादन गर्न सकिने बहुउपयोगी यस बनस्पतिको खेतिलाई वैधानिकता प्रदान गर्न विज्ञ एवम सरोकारवालाहरूको सहभागितामा गाजाँ बहस तथा अनुसन्धान कार्यक्रम सञ्चालन गरी यस विषयलाई राष्ट्रिय महत्वको विषयको रूपमा प्रदेश तथा संघीय सरकारसमक्ष आवश्यक पहल गरिनेछ ।
७. कृषि अनुसन्धान, शिक्षा र प्रसार कार्यलाई थप प्रभावकारी बनाउन गाउँपालिकाभित्रका साविकका गाविसहरूलाई लक्षित गरेर चार वटा कृषि तथा पशु सेवा केन्द्र स्थापना गरिनेछ । साथै गाउँपालिकाको माथिल्लो पहाडी भेगका खोल्सा किनारका जग्गाहरूमा ट्राउट माछा पालन सम्बन्धमा सम्भाव्यता अध्ययन गरिनेछ ।

सभाका सदस्य ज्युहरु

८. गाउँपालिकाको विभिन्न भिरालो जमिनहरुमा प्रभावकारी खनजोत र प्राङ्गारिक मलको लागि गोरुपालन नै उत्तम विकल्प रहेको अवस्थामा गाउँघरमा गोरुपालनको चलन घट्दै गैरहेकोले भिरालो बाँझो जमीनमा उत्पादन, किसानलाई हल गोरुपालनमा प्रोत्साहन भन्ने नाराका साथै अति सिमान्तकृत तथा विपन्न दलित परिवारहरुको लागि गोरुपालन प्रोत्साहन अनुदान कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

९. साथै गाउँपालिकाको दुर्गम वडाहरुलाई लक्षित गरि घुम्ति पशु स्वास्थ्य शिविर कार्यक्रमलाई सञ्चालन गरिनेछ । साथै गाउँपालिकाभित्र उपलब्ध पशु प्राविधिक जनशक्तिहरुको सूची तयार गरी पशु पञ्छिमा लाग्ने रोग तथा महामारीको समयमा द्रुत प्रतिकार्य गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाईनेछ ।

१०. गाउँपालिकाभित्र स्थापित निष्कृत्य सहकारी संस्थाहरुलाई सकृत्य बनाउन, मर्ज गर्न र समग्र सहकारी संस्थाहरुको सक्षमता अभिवृद्धीको लागि सहकारी जागरण कार्यक्रमलाई अभियानकै रुपमा सञ्चालन गरी यहाँ स्थापित सहकारीहरुलाई जनताहरुको जीवनस्तर सुधार गर्दै उनीहरुको आर्थिक सामाजिक विकासमा गाउँपालिकाको साझेदारको रुपमा अघि बढाउन पहल गरिनेछ ।

११. सर्वसाधारणहरुलाई वित्तिय सचेतना प्रदान गर्दै उनीहरुलाई वित्तिय संस्थामार्फत प्रवाह हुने सेवाहरुप्रति आकर्षित गराउन गाउँपालिकाभित्र क्रियाशील वित्तिय संस्थाहरु संगको समन्वयमा वित्तिय साक्षरता सम्बन्धी सचेतनामुलक कार्यक्रमहरु आयोजना गरिनेछ ।

१२. गाउँपालिकाभित्रका प्राकृतिक स्रोतहरुको उपयोग गर्दै स्थानीय सामुदायिक बन उपभोक्ता समूह सँगको साझेदारीमा फिसीङ्ग सुविधासहितको प्राकृतिक पोखरी, स्नान कुण्ड र रेस्टुरेण्ट स्थापना गरी पर्या पर्यटनको माध्यमबाट स्थानीय बासिन्दाहरुको आयस्तर वृद्धिमा जोड दिईनेछ ।

१३. यहाँको पर्यटकीय गन्तव्यहरु ऐतिहासिक चमेरो गुफा तथा जलपरी झरना, दुईजुग डाँडा, भिम्बुङ्ग डाँडा, लाल पार्क लगायत क्षेत्रहरुको प्रचार प्रसार गरी बजारिकरण गरिनेछ । साथै उक्त स्थानहरुमा पदयात्रा मार्ग, पौडि पोखरी, होमस्टे आदि पर्यटन पूर्वाधारहरुको विकासमा जोड दिईनेछ ।

१४. गाउँपालिकामा निर्माणाधीन चेपाङ संग्रहालय, कोशेलीघर निर्माण सम्पन्न गराई सो समुदायको पुरातात्विक महत्वका थप बस्तुहरुको संकलन एवम् संरक्षण गरिनेछ । गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका प्राकृतिक, पुरातात्विक तथा साँस्कृतिक सम्पदाहरुलाई संघीय एवम् प्रदेश सरकारसँगको समन्वयमा संरक्षणात्मक, प्रवर्द्धनात्मक तथा विकासात्मक कार्यहरु गरिनेछ ।

१५. चालु आवमा तर्जुमा भएको स्थानीय रोजगार रणनीति लागु गरि बेरोजगार जनशक्तिको पहिचान, अभिलेखन, सीप विकास विधी र संस्थागत सुदृढिकरणको लागि आवश्यक कार्य आरम्भ गरिनेछ । साथै स्थानीय युवाहरुलाई स्वदेश तथा विदेशमा रोजगारी प्राप्त गर्न बजारमुखी व्यवसायिक सीपमुलक तालिमहरु प्रदान गर्न अध्यक्ष रोजगारी प्रवर्द्धन कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ ।

१६. प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमलाई थप व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउन प्रधानमन्त्री रोजगार योजनामा गाउँपालिकाको लागत सहभागीतामा श्रममुलक पूर्वाधार विकास कार्यमा सूचीकृत बेरोजगारहरुलाई रोजगारी प्रदान गरिनेछ ।

१७. परिवर्तन हाम्रो लक्ष्य, श्रमसँग युवा, युवासँग उपाध्यक्ष भन्ने नाराको साथ गाउँपालिकाभित्रका उर्जाशील युवाहरुलाई श्रममुलक सामाजिक कार्यमा लगाउन उपाध्यक्ष श्रम अभियान कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

सामाजिक विकास

१८. गाउँपालिकाभित्र सञ्चालित अधिकतम विद्यालयहरूमा ईन्टरनेट विस्तार गरी सूचना र सञ्चार प्रविधि पूर्वाधार निर्माण गर्दै राक्सिराङ्गको ईच्छा, प्रविधिमैत्री गुणस्तरीय शिक्षा भन्ने नारालाई सार्थक बनाईनेछ ।
१९. “शिक्षा नै विकासको मूल आधार” भन्ने मान्यताका साथ गाउँपालिकाको समग्र शैक्षिक क्षेत्रको उन्नयनको लागि स्थानीय शिक्षा योजना कार्यान्वयन कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ । गाउँपालिकाभित्रका आधारभुत तहको शैक्षिक गुणस्तर सुधार गर्न आधारभुत तहको शैक्षिक सुदृढिकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
२०. गाउँपालिकाभित्र सञ्चालित सम्पूर्ण विद्यालयहरूमा कक्षा एक देखि कक्षा तीन सम्मको विद्यार्थीहरूको गणितीय सीप र पठन सीपको विकास गर्न दातृ संस्थाको सहयोगमा प्रारम्भिक कक्षा सिकाई (Early Grade Learning) कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । साथै छात्रावास सञ्चालित विद्यालयहरूमा विद्यालय छात्रावास सहयोग कार्यक्रम सञ्चालन गरी विद्यार्थीलाई थप सुविधा प्रदान गरिनेछ ।
२१. वि.व्य.स.को गरिमा, विद्यालयको सिकाई वातावरण सुधारमा भन्ने मान्यताको साथ विद्यालय व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारीहरूको क्षमता विकास कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । साथै दश जोड दूई सञ्चालित विद्यालयमा अनुदान शिक्षकको व्यवस्था गरी दश जोड दूई कक्षालाई दीगो र गुणस्तरीय बनाईनेछ ।
२२. ‘स्वास्थ्यका लागि खेलकुद, युवाका लागि खेलकुद’ भन्ने मान्यताका साथ गाउँपालिकास्तरीय खेलकूद तथा युवा लक्षित कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ । गाउँपालिकाभित्रका युवाहरूको चाहना, लक्ष्य र विचार संश्लेषण गरी उनिहरूमा राज्य र समाजप्रति सचेत र जिम्मेवार बनाउन समुदायमा युवा सम्वाद कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
२३. गाउँपालिकाभित्र बसोबास गर्ने विपन्न समुदायका ५ वर्षमुनिका बालबालिका तथा आमाहरूको पोषण सुधार गर्न बाल स्वप्न परियोजना सञ्चालन गरिनेछ ।
२४. राक्सिराङ्ग गाउँपालिकाभित्रको एकमात्र अस्पताल राक्सिराङ्ग आधारभुत अस्पतालको सेवा सुदृढिकरण गर्दै स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रममा आबद्ध स्वास्थ्य संस्था बनाई गुणस्तरीय चिकित्सकीय सेवा उपलब्ध गराउन आवश्यक व्यवस्था मिलाईनेछ ।
२५. गाउँपालिकाभित्र सञ्चालित स्वास्थ्य चौकिहरूमा आवधिक रूपमा विशेषज्ञ चिकित्सक सेवा कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । साथै स्वास्थ्य चौकिहरूमा मेडिकल ल्याव स्थापना एवम् अल्ट्रा साउण्ड सेवाको कार्य अघि बढाउन आवश्यक पहल गरिनेछ ।
२६. राक्सिराङ्ग गाउँपालिकाको आह्वान पोषणमैत्री सुशासन भन्ने मान्यताका साथ पोषणमैत्री सुशासन कार्यक्रम लागु गरी शासकीय आयामहरूमा पोषणको पक्षमा वकालत गरिनेछ । साथै क्षयरोग तथा एच आई भि संक्रमितहरूलाई पोषण सहायता प्रदान गरिनेछ ।
२७. पूर्ण खोपको सुनिश्चितता जस्ता मानव स्वास्थ्यसँग प्रत्यक्ष जोडिएका विषयबस्तुहरूलाई सामुदायिक स्वास्थ्य कार्यक्रमहरू मार्फत अभियानको रूप दिई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गरिनेछ । साथै परिवार नियोजन, प्रसुती सम्बन्धी सेवा, स्त्रीरोग सम्बन्धी स्वास्थ्य सेवाको विस्तार र स्वास्थ्य सेवामा नागरिकहरूको पहुँच विस्तार गर्ने तथा आकस्मिक अवस्थामा उपचारको व्यवस्था गरिनेछ ।

उपस्थित सभाका सदस्य ज्युहरु

२८. गाउँपालिकामा स्थापना भएको नवनिर्मित आयुर्वेद भवनबाट पञ्चकर्म तथा पूर्वकर्म सेवा विस्तार गरि नागरिक आरोग्य केन्द्रको रूपमा सेवा सञ्चालन गरिनेछ । जडिवुटि उत्पादन गरी आयुर्वेदिक औषधी उत्पादन गर्न औषधीय बनस्पतिहरु बृक्षारोपण तथा संरक्षण गरी जडिवुटी उद्यान स्थापना गरिनेछ ।

२९. गाउँपालिकामा गठन भएको विभिन्न समुदायलक्षित समावेशी समितिहरुको सक्षमता बढाई गाउँपालिका क्षेत्र भित्र संचालन हुने युवा, महिला, आदिवासी जनजाति, दलित, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको अधिकारको संरक्षण गर्दै उनीहरु लक्षित कार्यक्रमहरुलाई थप व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाइनेछ ।

३०. ज्येष्ठ नागरिकहरुको अनुभवको आदानप्रदान गर्न तथा समाजमा वहाँहरुले पुर्याउनुभएको योगदानको कदर गर्नका लागि गाउँपालिकामा रहेका ज्येष्ठ नागरिकहरुलाई सम्मान कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ । साथै व्यवस्था परिवर्तन गर्दै लोकतन्त्र र सामाजिक न्यायको पक्षमा जीवन व्यतित गर्ने अग्रजहरुको सम्मान तथा सम्झनामा प्रतिष्ठान, स्मारकहरु स्थापना गरिनेछ ।

३१. सबै किसिमको अपाङ्गता भएका व्यक्तिको परिवारलाई निःशुल्क स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रममा आवद्ध गरी अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको सामाजिक संरक्षण गरिनेछ । एकल महिला, घरेलु हिंसा पीडित महिला र असहाय वालवालिका, जेष्ठ नागरिकहरुको सुरक्षा तथा संरक्षणको लागि संघ तथा प्रदेश सरकार तथा सहयोगी संघ संस्थासँगको साझेदारीमा पुनस्थापना केन्द्र, आश्रय केन्द्र, स्याहार केन्द्र स्थापनाको लागि पहल गरिनेछ ।

३२. वालवालिकाको संरक्षण र हितको लागि बाल संरक्षणात्मक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ । साथै, विद्यालयस्तरमा बाल क्लव गठन तथा परिचालन गर्दै बाल विवाह न्यूनीकरण गर्न सचेतनामूलक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ । साथै गैर सरकारी संस्थाहरूसँगको साझेदारीमा महिला हिंसा, मानव वेचबिखन तथा बाल श्रम नियन्त्रणका कार्यक्रमहरुलाई निरन्तरता दिईनेछ ।

३३. चेपाङ्ग, तामाङ्ग, मगर भाषा, संगीत, साहित्य, सँस्कृति, परम्पराको जगेर्ना र प्रचार गर्न गाउँपालिकामा विभिन्न साँस्कृतिक कार्यक्रम हरू आयोजना गरिनेछ । साथै यहाँ बसोबास गर्ने विभिन्न जातजाति, समुदाय एवम् धर्मावलम्बीहरुको चाडपर्व हरूमा मौलिक परम्पराको प्रबर्द्धन गरिनेछ ।

पूर्वाधार विकास

३४. दीगो र बहुउपयोगी पूर्वाधार निर्माणमा जोड दिँदै निर्माणाधिन पूर्वाधारहरुको निर्माण सम्पन्न गर्ने र डिजाईन भैसकेका ठूला योजनाहरुलाई संघीय तथा प्रादेशिक सरकारसँगको समन्वयमा सन्चालन गर्न पहल गरिनेछ ।

३५. गाउँ कार्यपालिकाको केन्द्रीय प्रशासकीय भवन निर्माण कार्यलाई तीव्रता दिइनेछ । वडा कार्यालय भवनको निर्माण कार्य ठेक्का समयमै सम्पन्न गरी नवनिर्मित वडा कार्यालय भवनबाट सेवा प्रवाह गर्न आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ । गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका सबै स्वास्थ्य संस्थाहरुको भौतिक पूर्वाधारको विकास, सम्भार र सञ्चालनको उचित व्यवस्था मिलाइनेछ ।

३६. गाउँपालिकाको वडा नं. ७ मा रहेको श्री सातकन्या आ.वि., गर्लिङ्ग र श्री धिराङ्ग आ.वि., धिराङ्गमा सहयोगी गैर सरकारी संस्थाको सहयोगमा पक्कि विद्यालय भवन निर्माण गरिनेछ । कालिका मावी, अठारेको छात्रवास भवन निर्माण तथा श्री राष्ट्रिय मावि, सिलिङ्गे लगायत विभिन्न विद्यालय भवन मर्मत सम्भार गरी सुरक्षित विद्यालय पूर्वाधार निर्माणमा जोड दिईनेछ ।

३७. स्थानीय खानेपानी तथा स्वच्छता योजना कार्यान्वयन गरी खानेपानीको मुहान संरक्षण, व्यवस्थित ठुला खानेपानी आयोजनाहरू र सरसफाई सम्बन्धी कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गरिने छ । गाउँपालिकाभित्र खानेपानीको सुविधा पुग्न बाँकि वस्तिहरूमा गाउँपालिका तथा विभिन्न सहयोगी संस्थाहरूमार्फत खानेपानी योजनाहरू सम्पन्न गरिनेछ ।

३८. हाल सञ्चालनमा रहेका साना हिउँदै सडकअन्तर्गत स-साना खोल्साहरूमा साना मोटरेबल कल्भर्ट ब्रिज निर्माण गरिनेछ । विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन तयार भएका पक्कि पुलहरू संघ तथा प्रदेश सरकारसँगको सहकार्यमा बहुवर्षीय आयोजनाको रूपमा निर्माण कार्यरम्भ गरिनेछ । सञ्चालनमा रहेका विभिन्न झोलुङ्गे पुलको मर्मत सम्भार गर्ने र सम्भाव्य स्थानहरूमा थप झोलुङ्गे पुल निर्माण गरिनेछ ।

३९. गाउँपालिका भित्रका फराकिलो खेतीयोग्य जमिन रहेका टोलहरूमा कालीधाप साइटार, हात्ती खोल्सा बिस्कुली टार, चैनपुर लगायतका क्षेत्रहरूमा ठुला सिंचाई आयोजनाहरू संचालन गरि कृषि पूर्वाधार निर्माण गरिनेछ ।

४०. ग्रामीण विद्युतिकरण कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिँदै गाउँपालिकाको दूर्गम वडाहरूमा नेपाल विद्युत प्राधिकरणको प्रसारण लाईन विस्तार कार्यलाई पूर्णता दिईने छ । केन्द्रीय विद्युत लाइन जडान नभएका दुरदराजका वस्ती तथा टोलहरूमा लघु जलविद्युत आयोजना तथा सौर्य उर्जा प्रणाली कार्यान्वयन गरिनेछ । साथै गाउँपालिका भित्रका सम्पूर्ण वडाहरूमा काठेपोल विस्थापन कार्यलाई तीव्रता दिइनेछ ।

४१. गाउँपालिकाको बजारोन्मुख बस्तिहरू, पलाँसे, चैनपुर, राक्सिराङ्ग, अठारे, चौकिटार र सिलिङ्गे मा व्यवस्थित वस्ति विकास र नक्सा पास सहितको पक्कि भवन निर्माण गर्न प्रोत्साहित गरिनेछ । भुमी व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यलाई व्यवस्थित गरी बसोबास तथा भुमीहीनहरूको समस्या समाधानको लागि पहल गरिनेछ ।

४२. गाउँपालिकाका दुर्गम भेगहरूबाट बसाईसराई भई सुगम पालिकाहरूमा जाने प्रवृत्तिलाई निरुत्साहित गरि अन्यत्रबाट गाउँपालिका भित्र बसाई सरि आउन आकर्षित गर्न गत आ.ब. मा घोषणा गरिएको "सुन्दर समाज हाम्रो सार, बसाई सरि आउनेलाई घर उपहार" कार्यक्रमलाई व्यवस्थित बनाई निरन्तरता दिईनेछ गरिनेछ ।

वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

४३. उच्च मूल्यका वनस्पति तथा जडिबुटी संरक्षण र उपयोगबाट आर्थिक आमदानीको स्रोत वृद्धि गर्न योजनावद्ध रूपमा जडिबुटीजन्य वनस्पतिका वृक्षारोपणमा जोड दिइनेछ । निजी जमीनमा रहेको वनहरूमा वनजन्य नगदे बाली कुरीलो, अम्रीसो, कफि, अलैंची लगायत लगाउन प्रोत्साहन गरिनेछ ।

४४. गाउँपालिकाको खाली क्षेत्र, खोरीया, बगर, सरकारी/सार्वजनिक भवन, चर्च, मन्दिर, गुम्बा वरपर पर्यावरणीय महत्वका विभिन्न जातको रुख विरुवा हरू वृक्षारोपण र संरक्षण गर्दै हरित गाउँपालिका प्रबर्द्धन कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी र व्यवस्थित बनाईनेछ ।

उपस्थित सभाका सदस्यज्युहरु

४५. चौतारो संरक्षण कार्यक्रम संचालन गरी गाउँपालिकाभित्र रहेका चौतारोहरुको संरक्षण गर्दै यसको ऐतिहासिक, साँस्कृतिक तथा पर्यावरणीय महत्वलाई थप उजागर गरिनेछ । साथै सुख्खा उच्च थलीहरुमा रिचार्ज पोखरी निर्माण गरी जलाधार एवम् बनस्पति संरक्षण कार्य अगाडि बढाइनेछ ।

४६. सडक निर्माणको कारणले हुन सक्ने भुक्षय नियन्त्रण गर्न विभिन्न सरकारी/गैरसरकारी संस्थाहरुको समन्वयमा वायो इन्जिनियरिङका माध्यमबाट वातावरणमैत्री विकासलाई प्रवर्द्धन गरिनेछ

४७. सामुदायिक वनको संरक्षणका लागि स्थानीय सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिहरुको नियमन, व्यवस्थापन तथा क्षमता विकास गरी नयाँ र ठोस कार्ययोजना बनाउन सहजीकरण गर्ने र वन जंगल एव जंगली जीवजन्तुको संरक्षणसम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।

४८. चालु आ.व. मा तर्जुमा गरिएको गाउँपालिकाको स्थानीय विपद प्रतिकार्य योजना कार्यान्वयन गरी गाउँपालिकाबाट हुने गरेको विपद व्यवस्थापन तथा प्रतिकार्य कार्यलाई थप नियमित र व्यवस्थित बनाईनेछ । विपद् सम्भावित क्षेत्रहरुको पहिचान गरी त्यस्ता क्षेत्रहरुमा पूर्व सतर्कता र सजगता अपनाइनेछ । विपदमा परेकाहरुको तत्काल उद्धार गर्न विपद् दस्ता तयार गरी उद्धार गरिएका पीडितलाई आश्रय दिनको लागि प्रत्येक वडामा विपद् भवन व्यवस्थापनमा जोड दिइनेछ ।

सुशासन तथा संस्थागत विकास

४९. गाउँपालिका गठन भएपश्चात स्थानीय तहलाई प्राप्त संवैधानिक अधिकारहरुको प्रयोग गरी तर्जुमा गरिएका विभिन्न नीति, नियम, कानूनहरुलाई समयानुकूल संशोधन गरी कार्यान्वयन गरिनेछ । कतिपय नीतिहरु कार्यान्वयन गर्न आवश्यकता अनुसार थप कानूनहरु निर्माण गरिनेछ ।

५०. सेवा पाउने सबैको अधिकार, घर घरमा स्थानीय सरकार भन्ने नाराको साथ विभिन्न वडा एवम् वस्तिहरुमा एकिकृत घुम्ती शिविर कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिँदै गाउँपालिकाको अधिकतम सेवा स्थानीयको घरदैलोमै पुर्याई जनतालाई प्रत्यक्ष रूपमा सुशासनको अनुभूति दिलाईनेछ ।

५१. जनउत्तरदायी स्थानीय सरकारको अनुभूती गराउन स्थानीय प्रशासनलाई स्वच्छ, सक्षम र व्यवसायिक बनाउँदै आर्थिक एवं वित्तीय सुशासनलाई प्रवर्द्धन गरिनेछ । सूचना सम्प्रेषणको लागि सूचना प्रविधिको विकास तथा उपयोगबाट सर्वसाधारणको सूचनामा पहुँच सुनिश्चित गरिनेछ ।

५२. गाउँपालिका र अन्तर्गतका कार्यालयहरुबाट प्रदान गरिने सेवा प्रवाह एवम् सञ्चालित योजना तथा कार्यक्रमहरुको बारेमा यहाँका जनताहरुलाई सुसूचित हुन पाउने अधिकारको संरक्षण गर्दै सहभागितामुलक विकास र पारदर्शिता प्रवर्द्धन गर्न रेडियो सेट वितरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

५३. चालु आ.व. बाट शुरुवात गरी लागु गरिएको गाउँपालिकाभित्रका सरकारी कार्यालय, विद्यालयहरु, स्वास्थ्य संस्थाहरुमा विद्युतीय हाजीरी जडान प्रकृत्यालाई थप विस्तार गरी कर्मचारीको स्व अनुशासन र प्रभावकारी सेवा प्रवाहमा जोड दिईनेछ ।

५४. गाउँपालिकाका निर्वाचित जनप्रतिनिधि तथा न्यायिक समिति र मेलमिलापकर्ताहरुको क्षमता अभिवृद्धि गर्न कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ । साथै वडाहरुमा सञ्चालित मेलमिलाप केन्द्रहरुलाई थप व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाईनेछ ।

५५. कर्मचारीहरू अन्यत्र सुगम स्थानमा सरुवा भई जाने र गाउँपालिकामा कर्मचारी अभाव हुने प्रवृत्ती न्यूनीकरण गरी कर्मचारीलाई उत्प्रेरणा दिई यस गाउँपालिकामा आकर्षित गर्न वडा कार्यालयमा आवास एवम लजिस्टिकको प्रबन्ध गरि कर्मचारीहरूलाई प्रोत्साहन सुविधा प्रदान गर्न आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ ।

५६. गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अत्यावश्यक एवं उपयोगी सेवाहरूलाई व्यवस्थित गर्दै विकासका ठोस कार्यक्रम मार्फत जनताको आर्थिक, सामाजिक तथा साँस्कृतिक जीवनमा रूपान्तरण गरिनेछ ।

५७. गाउँपालिका र वडाबाट प्रवाह हुने सेवालाई थप प्रभावकारी बनाउन जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरूको क्षमता विकासका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरी समग्र कार्यालयको संस्थागत क्षमता विकासमा जोड दिइनेछ ।

यसरी गाउँपालिकाको क्षेत्राधिकारभित्र पर्ने विभिन्न विषयगत क्षेत्र तथा उपक्षेत्रहरूमा कार्य गर्न आवश्यक मार्गदर्शनको रूपमा रहने प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रम सफलतापूर्वक कार्यान्वयन गर्न यहाँ उपस्थित जनप्रतिनिधिहरू गाउँपालिकामा कृयाशील विभिन्न राजनीतिक दलहरू, राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरू, सञ्चारकर्मी, नागरिकसमाज, विभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी संघ संस्था, शिक्षक, पेशाकर्मीहरू एवम सम्पूर्ण सरोकारवालाहरूको साथ र सहयोगको अपेक्षा गर्दछु ।

धन्यवाद ।

-अध्यक्ष

राजकुमार मल्ल

राक्सिराङ्ग गाउँपालिका

मिति : २०८१ असार १० गते सोमबार